στὴ σφαιροβολία.

Ὁ Κάρολος τὸν εὐχαρίστησε μ' ἕνα γνέψιμο καὶ εἶπε στὸν Κολινύ :

— Ναύαρχε, θέλω νὰ ἱκανοποιηθῶ γιὰ τὴν ἀποτυχία μου, ἔστω κι' ἂν μοῦ συνέβη στ' ὄνειρό μου. Ἐμπρός, ἐλᾶτε νὰ παίξομε λίγη ὥρα.

— Ἀλλά, Μεγαλειότατε, παρατήρησε ὁ Κολινύ, γνωρίζετε πολὺ καλά, ὅτι δὲν ξέρω οὔτε πῶς νὰ κρατήσω στὰ χέρια μου τὴ σφαῖρα...

— Τὸ λέτε στ' ἀλήθεια ; Τί ἄτυχος ποὺ εἶμαι ! Κι' ἐγὼ ποὺ λογάριαζα νὰ σᾶς νικήσω....

Κι' ἀμέσως ὁ Κάρολος ἐπρόσθεσε :

— Κύριε ναύαρχε, ἂς ἀναβάλοιμε γιὰ τὸ βράδυ τὴ συνεργασία μας. Ἀπὸ τὸ φάκελλο ποὺ βαστᾶτε, ὑποθέτω ὅτι θὰ μὲ κουράσετε πολὺ τώρα. Μὲ συγχωρεῖτε, ὑποθέτω, ἔ ;

Συγχρόνως ὁ βασιλεὺς πῆρε μερικοὺς φίλους του καὶ κατέβηκε στὸν κῆπο. Ὁ Κολινὺ ἔμεινε μαζὺ μὲ λίγους εὐγενεῖς...

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων βγῆκε ἀπὸ τὰ διαμερίσματα τοῦ βασιλέως καί, περνῶντας ἀπαρατήρητη, διευθύνθηκε στὸ βάθος μιᾶς στοᾶς.

Ἐκεῖ στεκόταν ὁ Μωρεβέρ, ὁ ὁποῖος μόλις τὴν εἶδε, ψιθύρισε :

— Περμένω τὶς διαταγές σας, Μεγαλειοτάτη....

Ἡ Αἰκατερίνη ἔριξε ἕνα πλάγιο βλέμμα στὸ ἀπέναντι μέρος, ὅπου ὁ Κολινὺ συνομιλοῦσε μὲ τὸν διευθυντὴ τοῦ ναυστάθμου, καὶ μουρμούρισε :

— Ἐμπρός, πηγαίνετε !

Ὁ Μωρεβὲρ ὑποκλίθηκε καὶ ρώτησε :

— Καὶ ἂν ἀποτύχω ;

— Τίποτε δὲν ἐμποδίζει νὰ ἐπαναληφθῆ τὸ... πείραμα...

— Λοιπόν, ἐπέμεινε ὁ ἄνανδρος δολοφόνος, εἴτε σκοτωθεῖ ὁ ναύαρχος εἴτε ὄχι, οἱ δυὸ φυλακισμένοι τοῦ Τάμπλ θἆναι αὔριο στὴ διάθεσί μου ; Γιὰ τοὺς Παρνταγιὰν μιλῶ, Μεγαλειοτάτη.

— Βέβαια, ἐπὶ τὸν ὅρο νὰ παρευρεθῶ κι' ἐγὼ στὰ βασανιστήρια.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ἡ Αἰκατερίνη μπῆκε στὸ προσευχητήριό της.

Ὁ Κολινὺ ἑτοιμαζόταν τώρα ν' ἀναχωρήση ἀπ' τὸ Λοῦβρο κι' ἀποχαιρετοῦσε τοὺς φίλους του.

Ὁ Μωρεβὲρ τὸ παρατήρησε αὐτὸ καὶ θέλησε νὰ τὸν προλάβη. Ἔφυγε λοιπὸν τρέχοντας κι' ἔφτασε σὲ λίγο στὸ μοναστῆρι τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ.

Στὸ μοναστῆρι αὐτὸ κατοικοῦσε κάποιος ἱερομόναχος Βιλμούρ, ὁ ὁποῖος εἶχε πάει, ὅπως ἔλεγαν, πρὶν ἀπὸ μέρες στὴν Πικαρδία γιὰ νὰ ἐπισκεφτῆ μιὰ γρηὰ συγγένισσά του. Εἶχε δώσει μάλιστα μηνιαία ἄδεια στὴν ὑπηρέτριά του κι' ἔτσι τὸ δωμάτιό του ἦταν κατάκλειστο.

(Ἀκολουθεῖ)

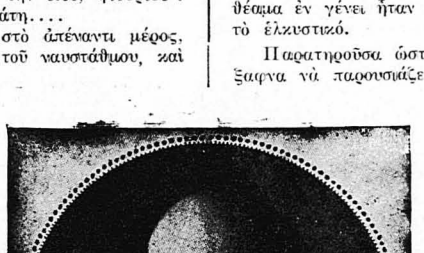

Ὁ Ἐδμόνδος Ροστάν.

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΠΩΣ ΕΓΡΑΦΤΗΚΕ Ο "ΣΑΝΤΕΚΛΑΙΡ,,

(Ἀπ' τὸ «Ἡμερολόγιο» τοῦ Ἐδμόνδου Ροστὰν)

Εἶνε γνωστό, ὑποθέτουμε, στοὺς περισσότερους ἀναγνῶστες μας τὸ μὲ τὸν τίτλο «Σαντεκλαὶρ» θεατρικὸ ἀριστούργημα τοῦ Γάλλου συγγραφέως Ἐδμόνδου Ροστάν, τὸ ὁποῖο ἐσημείωσε καταπληκτικὴ ἐπιτυχία στὰ θέατρα τῆς Γαλλίας κι' ὅλου τοῦ ἄλλου κόσμου, παιχθὲν ἀκόμα καὶ στὴν Ἀθήνα πρὸ ἐτῶν. Ἰδοὺ τώρα πῶς διηγεῖται ὁ ἴδιος ὁ Ροστὰν τὶς περιστάσεις, ὑπὸ τὶς ὁποῖες ἐνεπνεύσθη τὸ ἔργο του :

«Κατὰ τὸ 1901 ἢ 1902 —δὲν θυμοῦμαι καλὰ τὴ χρονολογία— γράφει, βγῆκα ἕνα πρωὶ κι' ἔκανα τὸν περίπατό μου στὰ περίχωρα τοῦ Κομπό. Καθὼς περπατοῦσα, πέρασα μπρὸς ἀπὸ ἕνα χαμηλὸ καὶ φτωχικὸ πανδοχεῖο, ὅπου κατέφευγαν τὴ νύχτα οἱ περαστικοὶ καροτσέρηδες. Ἐκεῖ μπροστὰ ἦταν ἕνα κοττέτσι καὶ στάθηκα καὶ τὸ κύτταζα. Ὑπῆρχαν σ' αὐτὸ διάφορα οἰκιακὰ ζῶα καὶ πουλιά, κόττες, χῆνες, πάπιες, παγώνια, κλπ. Στὴ γωνιὰ κοιμόταν ἕνας σκύλος. Παρακάτω ἔκοβε βόλτες ἕνας γάτος καὶ μιὰ γίδα. Τὸ θέαμα ἐν γένει ἦταν ἀπὸ τὰ πιὸ συνηθισμένα, χωρὶς νὰ ἔχη τίποτε τὸ ἐλκυστικό.

Παρατηροῦσα ὡστόσο μὲ ἐνδιαφέρον τὸ κοττέτσι, ὅταν εἶδα ἔξαφνα νὰ παρουσιάζεται ἕνας πετεινός. Ὁ πετεινὸς αὐτὸς εἶχε ὑπερήφανο ὕφος καὶ ἔμοιαζε μὲ κατακτητή. Στὸ βλέμμα του διέκρινε κανεὶς μιὰ ἔκφραση περιφρονήσεως γιὰ τοὺς γύρω του καὶ τὸ κεφάλι του ἔκανε ρυθμικὲς κινήσεις, καθὼς προχωροῦσε μὲ βῆμα στρατάρχου.

Περπατοῦσε σὰν ἄνθρωπος ποὺ εἶνε συνηθισμένος νὰ μονομαχῆ. Φαινόταν σὰν κανένας ἱππότης ποὺ ἑτοιμαζόταν γιὰ ἐρωτικὲς κατακτήσεις, ἴδιος μὲ μονάρχη ἀνάμεσα στοὺς ὑπηκόους του. Ἀμέσως, μόλις τὸν εἶδα ἔτσι, μοῦ πέρασε ἀπ' τὸ νοῦ πὼς μποροῦσα νὰ ἐκμεταλλευθῶ αὐτὸ τὸ θέμα γιὰ μιὰ... κωμωδία !

Ἔβλεπα κιόλας ἀπὸ τώρα διάφορα ζῶα νὰ κινοῦνται κατὰ τὸν ἴδιο ἀκριβῶς τρόπο ποὺ ἐκινοῦντο καὶ αὐτὰ ποὺ εἶχα τώρα μπρὸς στὰ μάτια μου. Αἰσθανόμουν ὅτι μποροῦσα νὰ γράψω ἕνα ἔργο, τὸ ὁποῖο νὰ δίνη μιὰ πιστὴ ἀναπαράστασι τῆς ζωῆς τῶν κατοικιδίων ζώων καὶ πουλιῶν.

Πολλὲς φορὲς ὥς τώρα μετάνοιωσα, γιατὶ δὲν εἶχα πάρει φωτογραφίες ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ κοττέτσι. Ἐν τούτοις τὸ φαντάστηκα καὶ τὸ περιέγραψα ἴδιο κι' ἀπαράλλαχτο, ὅπως ἦταν στὴν πραγματικότητα. Μέσα σὲ λίγες μέρες, ὕστερ' ἀπ' τὸ παραπάνω περιστατικό, εἶχα ἕτοιμη στὸ μυαλό μου τὴν ὑπόθεσι τῆς κωμωδίας.

Δὲν εἶχα ὅμως ἀποφασίσει νὰ γράψω τίποτε ἀκόμα. Πρὶν ἀρχίσω τὴν ἐργασία, ἔπρεπε νὰ εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὸ ἔργο μου θὰ παρασταθῆ. Ἐκάλεσα λοιπὸν τὸν Κοκλέν, στὸν ὁποῖο ἐσκόπευα νὰ ἀναθέσω τὸ ρόλο τοῦ πρωταγωνιστοῦ καὶ τοῦ εἶπα :

— Εἶσαι διατεθειμένος νὰ περάσης μιὰ ὁλόκληρη βραδειὰ χωρὶς... πρόσωπο καὶ χωρὶς χέρια, σκεπασμένος μὲ... φτερά, χωρὶς δηλαδὴ νὰ εἶσαι ἄνθρωπος, ἀλλὰ πραγματικὸς... κόκορας ;

Ἡ φυσιογνωμία τοῦ δυστυχισμένου τοῦ Κοκλὲν ἄλλαξε ἀμέσως ἔκφρασι. Στὴν ἀρχὴ μὲ κύτταζε σὰν νὰ ἀναρωτιόταν μήπως εἶχα τρελλαθεῖ. Ἔπειτα ὅμως, ὅτάν τοῦ ἐξήγησα τὸ σχεδιό μου, ἔμεινε ἀπολύτως σύμφωνος μαζύ μου. Πῆρε μάλιστα τὸ ζήτημα μὲ τέτοιο ἐνθουσιασμό, ὥστε ἔφυγε σχεδὸν ἔξαλλος ἀπ' τὴ χαρά.

Βέβαιος πειά, ὅτι τὸ ἔργο μου θὰ εἶχε ἐπιτυχία, ἄρχισα νὰ διαβάζω διάφορα μυθιστορήματα, σχετικὰ μὲ τὰ ζῶα, νὰ μελετῶ τὶς συνήθειές των καὶ νὰ παρακολουθῶ τὴ ζωή των.

Ἐπὶ τέλους, κατὰ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1904, ἡ τέσσερες πράξεις τοῦ ἔργου μου ἦσαν ἕτοιμες. Δὲν τὸ ἔδωσα ὅμως τὸν ἴδιο χρόνο γιὰ παράστασι, ἀλλ' ἄφησα τὰ χειρόγραφα κλεισμένα στὸ συρτάρι γιὰ νὰ.... ἀναπαυθοῦν καὶ νὰ ὑποστοῦν ἀργότερα καμμιὰ τροποποίησι ποὺ θὰ μοῦ ρχόταν στὸ νοῦ.

Μοῦ συνέβησαν ὅμως στὸ μεταξὺ διάφορα ἀτυχήματα, τὰ ὁποῖα μὲ ἐμπόδισαν ν' ἀρχίσω τὴν ἐπεξεργασία τοῦ ἔργου μου.

Καὶ ἔτσι τὸ τελικὸ «χτένισμα» ἀναβλήθηκε γιὰ κάμποσον καιρὸ ἀκόμα. Τὸ χειρότερο ὅμως ἦταν ὅτι ἀρρώστησε καὶ ὁ Κοκλέν, ὁ ὁποῖος ξεψύχησε, σφίγγοντας ὥς τὶς τελευταῖες στιγμὲς μέσ' στὰ δάχτυλά του τὰ χειρόγραφα τοῦ ρόλου του στὸν «Σαντεκλαίρ», τοῦ ἔργου ποὺ τὸ ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα καὶ ποὺ δὲν ἐπρόφτασε νὰ τὸ ζωντανέψη μὲ τὸ ἀληθινὰ δημιουργικὸ παίξιμό του. Ἔτσι ὁ «Σαντεκλαὶρ» παίχτηκε ἀργότερα, κι' ὅπως ἔλπιζα καὶ πίστευα, σημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία».

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΕΣΠΕΡΑ

(Τὸ τελευταῖο του ποίημα)

Φύσα, ἀγεράκι, γλυκὰ στὸ πανί μου,
γλύστρα, βαρκοῦλα, στὰ κρύα νερά,
νύχτωσε καὶ μὲ προσμένει ἡ καλή μου.
Φύσα, ἀγεράκι, καὶ δός μου φτερά.

Φεύγουν τ' ἀστέρια ζευγάρι—ζευγάρι
στὸ ζαφειρένιο βαθὺν οὐρανό,
καὶ ντροπαλὸ τ' ἀσημένιο φεγγάρι
ἀπὸ τὸ μαῦρο προβάλλει βουνό.

Σώπασ' ὁ γρύλος, τ' ἀηδόνι λουφάζει,
μόνο ἡ καλή μου γιὰ μέν' ἀγρυπνεῖ
καὶ ἡ καρδιὰ σιγὰ μὲ φωνάζει
καὶ ἡ ψυχή της γιὰ μένα πονεῖ.

Πέτα, βαρκοῦλα μου, φύσα, ἀγεράκι,
φτάσαμε, φάνηκ' ἡ ἀκρογιαλιά,
φάνηκε, νά το, τ' ἄσπρο σπιτάκι
καὶ ἡ γλυκειὰ θὰ φανῆ ἀγκαλιά....

ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΣ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Μὴ σὲ νοιάζει ποτὲ γιὰ τὸ πῶς ζῆ ὁ γείτονάς σου. Γερμανική
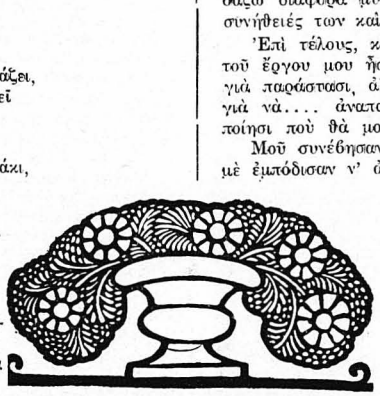
— Ἡ γυναῖκα τοῦ γείτονά σου εἶνε πάντα πιὸ ὄμορφη ἀπ' τὴ δική μου. Ὁλλανδική